

Den røde drage

- anvisninger på, hvordan vi kan fremme bestanden af rød glente i Danmark

*Flyv, flyv glente!
Tag ingen af mine,
de er så små!
Flyv hen til præsten,
han har store grå!*

Børneremse fra 1800-tallet

Foto: John Larsen

En fugl tæt på mennesker

I 1800-tallet var den røde glente en almindelig dansk ynglefugl, der ofte holdt til tæt på mennesker, hvor den levede af småvildt og ådsler, som den fandt på møddingerne. Men bønder, jægere og skytter anså glenten for at være et skadedyr og bekæmpede den, indtil den i 1910 var helt udryddet som ynglefugl i Danmark.

Siden 1970 er den røde glente langsomt vendt tilbage. I dag yngler 40-50 par glenter i Danmark. Men det er slet ikke nok. Det åbne og mosaikagtige danske landskab, med en stor variation af forskellige afgrøder, husdyrhold og småskove, er ideelt for den røde glente, og alt tyder på, at vi kan have mindst 250 ynglepar, hvis vi gør en indsats for det.

Den røde glentes territorium er en mosaik af græsland, marker og småskove krydset af en sø eller et vandløb. I kanten af det åbne land har glenten ofte sin rede i et højt bøgetræ i skovbrynet.
Foto: Jan Skriver

Hjælp den røde glente i Danmark

- Brug ikke musegifte i naturen
- Giv glenten fred ved ynglestedet

Foto: John Larsen

Danmarks smukkeste skraldemand

Med sine lange vinger, den røde aerodynamiske krop og den smukke kløftede hale glider den røde glente søgende hen over landskabet. Opdager den noget på jorden – dødt eller levende – stopper den op, dykker ned og snapper føden, hvorefter den hurtigt og sikkert går i luften igen.

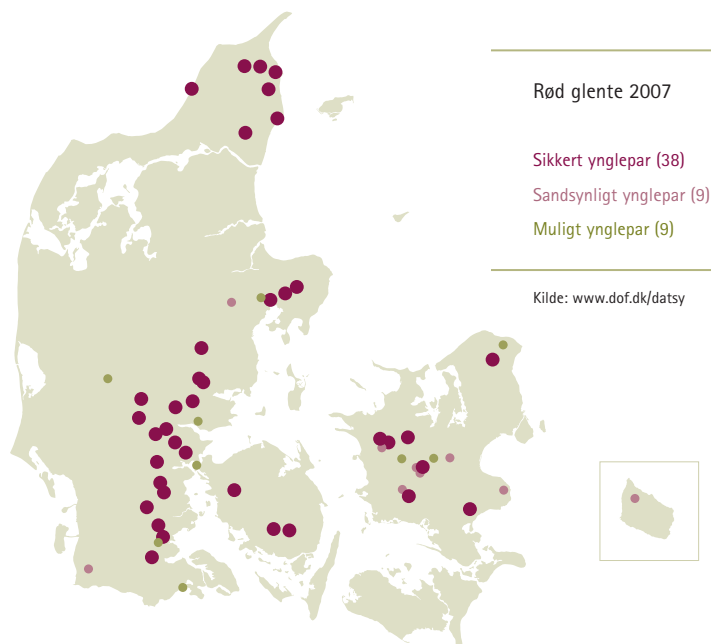
Glenten æder gerne svækkede og døde dyr, og det gør den særlig sårbar overfor giftbekæmpelse af rotter og mus i naturen.

Foto: Jacob Eskekjær

Mange voksne glenter dør før tid, og fra undersøgelser i England og Frankrig ved vi, at døde glenter ofte har musegift i kroppen.

Den røde glente har en meget varieret kost, og den spiser gerne ådsler og slagteaffald, hvilket har givet den tilnavnet 'naturens skraldemand'. Ådslerne finder den i nærheden af menneskets boliger og veje. Den tager for det meste mindre dyr, som kragefugleunger og mus.

Rød glente ynglepar i Europa

Land	Bestand
Tyskland	12250
Frankrig	3400
Spanien	2300
Schweiz	1000
Sverige	950
Polen	675
UK	450
Italien	350
Tjekkiet	85
Portugal	75
Belgien	66
Danmark	45

Faldende bestand

Stigende bestand

Uændret bestand

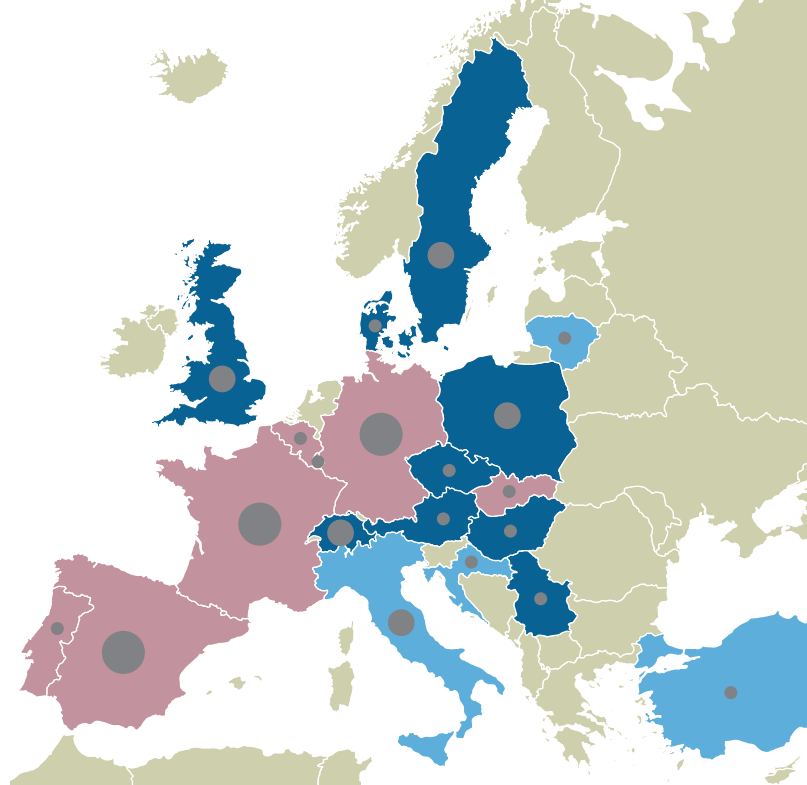
Ingen eller usikker bestand

Antal ynglende par:

Bestande år 2000

Kilde: Birdlife (2004): Birds in Europe
Danmark dog DOF 2007

En europæisk karakterfugl i krise

Langt størsteparten af Verdens bestand af rød glente holder til i Tyskland, Spanien og Frankrig. I de nordeuropæiske lande udvikler bestandene sig godt, men i Sydeuropa går de tilbage. I visse lokale områder er bestanden halveret i løbet af 10 år.

Ifølge rapporter fra den internationale naturbeskyttelsesorganisation BirdLife foregår der i disse lande en målrettet jagt og forgiftning af gлenten – særligt i Spanien og Portugal, hvor de danske gлenter overvintrer. Bekæmpelsen sker f.eks. i områder, hvor der drives intensiv kanin-jagt. Her udlægger jægere for-

giftede ådsler til gлenterne, eller de skyder dem. Andre steder dør gлenterne utilsigtet af at spise forgiftede mus i skove og på vildtudsætningspladser.

De fleste danske røde gлenter trækker sydvestpå i september-oktober for at overvintrere i Sydvesteuropa. I begyndelsen af marts vender de tilbage til Danmark, hvor de opsøger deres gamle territorium fra året før. I de seneste år er enkelte gлenter dog begyndt at overvintrere i Danmark. Dette er også set i Sydsverige, hvor over halvdelen af ynglefuglene bliver i Sverige om vinteren.

Foto: Jacob Eskekjær

Den røde glente bliver beskydt og forgiftet

Den røde glente lever kun i Europa, hvor den er gået tilbage de seneste 100 år. Derfor er den på den internationale rødliste over truede arter og beskyttet af EU's fuglebeskyttelsesdirektiv. Det betyder, at Danmark har en særlig forpligtelse til at beskytte den. I Danmark er den røde glente, som alle rovfugle, totalfredet.

Desværre tyder meget på, at beskyttelsen ikke virker. Den røde glente bliver stadig beskydt og forgiftet flere steder i Europa – desværre også i Danmark.

Foto: John Larsen

Dokumentationsfoto af glenteunger i Grib Skov. Foto: Per Ekberg Pedersen.

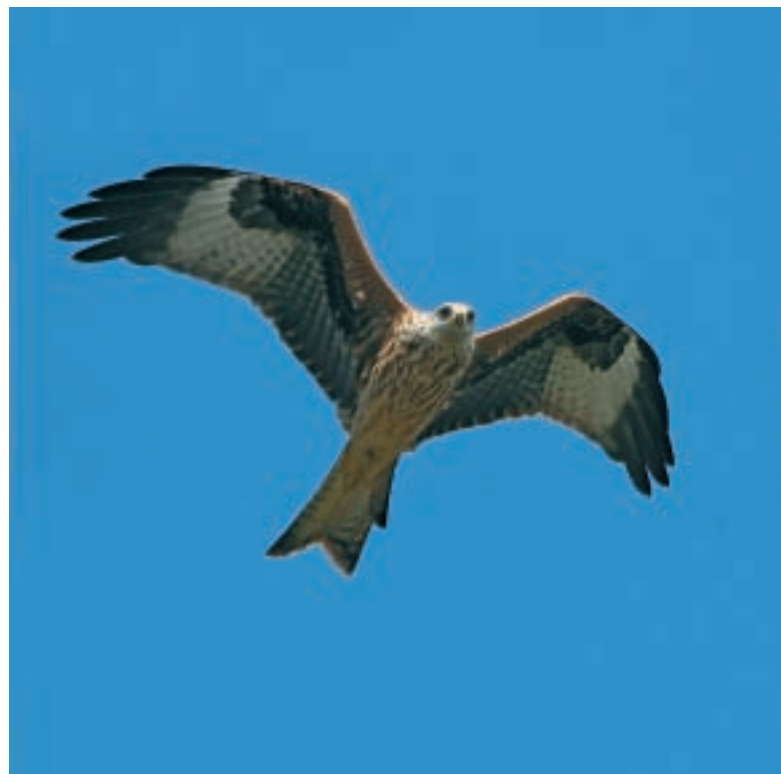
Unge glentepar forstyrres nemt

De røde glenter er meget trofaste, og et glentepar holder sammen til den ene dør. De fleste par har flere reder, som de ofte genbruger år efter år, i deres territorium.

De første år efter pardannelsen er den røde glente en uerfaren forælder, og der skal ikke meget til, før den opgiver at få unger. Den vigtigste årsag til mislykkede yngleforsøg er forstyrrelser.

Selvskovning, hvor der opskæres træ i skovbunden nær en glente-rede, har vist sig at være blandt de mest forstyrrende aktiviteter. Særligt fra midten af april til midt i maj er glenten meget følsom over for længerevarende forstyrrelser ved reden.

Efter 3-4 år er parret blevet langt dygtigere og kan efterhånden sende flere og flere unger på vingerne i juli måned. Da en glente i naturen kan blive 20 år gammel, giver det mulighed for et langt og produktivt liv. Meget tyder også på, at de ældre glentepar ikke i samme grad lader sig forstyrre af rutinepræget mark- og skovarbejde.

Den røde glente vender tilbage til sit territorium år efter år. Foto: Per Holmberg.

Det gør DOF for glenterne:

- DOF registrerer alle ynglende glenter i Danmark
- DOF oplyser om glentens leveforhold og behov
- DOF sørger for at afskærme rederne, hvis det er nødvendigt
- DOF sikrer en god dialog mellem skovejere og myndigheder

Foto: Helge Sørensen

Mål: 250 par ynglende røde glenter ved en fælles indsats

I lyset af de ideelle leveforhold i det danske landskab og fremgangen for rød glente i vores nabolande anser Dansk Ornitologisk Forening (DOF) det for realistisk, at den danske bestand af rød glente kan forøges betydeligt. En større bestand af rød glente vil være en berigelse af den danske natur og sandsynligvis også fungere som en naturlig bekæmpelse af kragefugle, som breder sig i disse år.

At nå målet kræver en fælles indsats fra ejere, forvaltere og brugere af skovområder i Danmark. Indsatsen skal omfatte:

- Begrænsning af forstyrrelser i marts, april og maj – for eksempel ved at undgå menneskelige aktiviteter i skoven nær redestedet
- Begrænsning af brændesankning og opskæring nær redestedet
- Ingen bukkejagt fra skydetårne eller lign. standpladser nær redestedet
- Ingen anvendelse af muse- og rottegift mere end 25 m fra bygninger og tekniske anlæg
- Respekt om forbuddet mod parathion
- Dialog mellem ejere og lokale repræsentanter for DOF om frivillig beskyttelse af redestederne
- Indsamling af døde glenter til DOF og myndighederne
- Indrapportering af nye ynglepar til DOF

Foto: Jan Skriver

Læs mere om den røde glente

Handlingsplan for rød glente i Danmark 2005, Miljøministeriet, www.skovognatur.dk

Forslag til en forvaltningsplan for bevarelsen af rød glente i Danmark, Dansk Ornitologisk Forening, www.dof.dk

Danmarks Fugle, Dansk Ornitologisk Forening, www.dofbasen.dk/ART

Kontakt

Dansk Ornitologisk Forening (DOF)

www.dof.dk

tlf. 33 28 38 00, dof@dof.dk

Rød glente-kontaktperson (DOF), Gert Hjembæk

tlf. 20 73 51 70, gert.hjembæk@mail.dk

Skov- og Naturstyrelsen

www.skovognatur.dk

tlf. 72 54 20 00, sns@sns.dk

MILJØMINISTERIET

Skov- og Naturstyrelsen

Den røde drage

© Dansk Ornitologisk Forening, 2007

Trykt med økonomisk støtte fra Skov- og Naturstyrelsen

Tekst: Tine Stampe og Michael B. Grell · For- og bagsidefotos: John Larsen · Layout og produktion: Grafikom A/S · Miljørigtig produktion

Et moderne natursyn på den røde glente

I et nutidigt land- og skovbrug har vi igen mulighed for at få en naturlig bestand af den smukke røde glente. Denne pjece beskriver den røde glentes vanskelige levevilkår samt den indsats ejere, forvaltere og brugere af land- og skovområder kan yde for at sikre, at vi får en rigere natur med flere røde glenter i Danmark.

Hjælp den røde glente i Danmark

- Brug ikke musegifte i naturen
- Giv glenten fred ved ynglestedet

▶ Læs mere på www.dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening · Vesterbrogade 138-140
1620 København V · tlf. 33 31 44 04 · dof@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening

